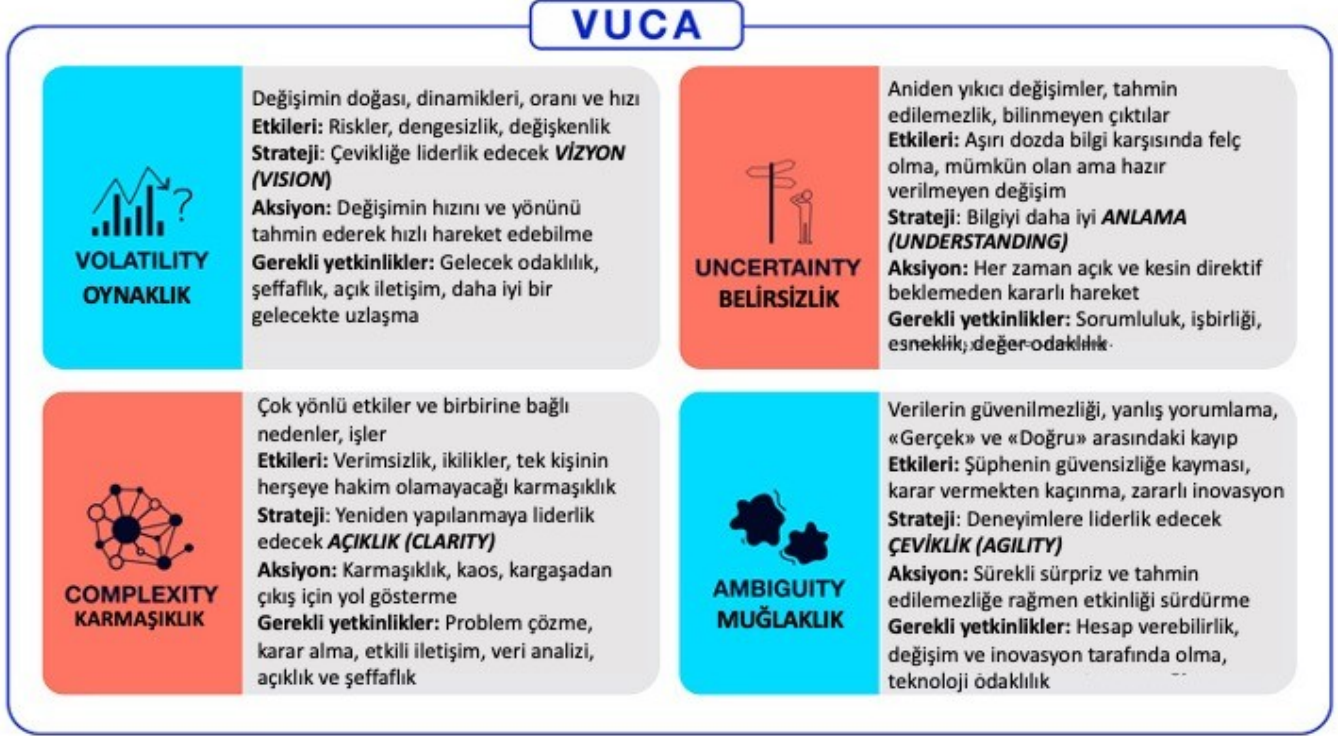

Küresel Köy, Kelebek Etkisi, VUCA ve Covid-19

"İnsanlar asla geleceği net bir şekilde tahmin edememiştir. Ama günümüzde bu çok daha zor çünkü teknoloji beden, beyin ve zihin mühendisliği yapabilmemizi olanaklı kılınca, daha önce sabit ve ebedi görünenler de dahil hiçbir şeyden emin olamıyoruz."

Yuval Noah Harari (21. Yüzyılda 21 Ders. 2018)

20. yüzyılın en büyük İletişim Kuramcısı Kanada'lı Marshall McLuhan 1960'larda "Küresel bir köyde yaşıyoruz ve sayımız durmadan artıyor..." demişti.

1963'te Edward Norton Lorenz bilgisayarıyla hava durumu modellemesiyle ilgili yaptığı bir deneyde ufak bir rakam hatası yüzünden çok farklı sonuçlar elde ettiğini fark edince bulduğu ve "Kaos" teorisinin bir bölümü olarak bilinen "Kelebek Etkisi"ne göre "bir deterministik periyodik olmayan sistemdeki küçük bir değişim, sonraki aşamada büyük farklılıklara neden olabilir" demişti. Daha basit bir ifadeyle, bir sistemin başlangıç verilerindeki küçük değişiklikler büyük ve öngörülemez sonuçlar doğurabilir. Yani kaos teorisini yan yana dizilmiş domino taşları olarak düşünürsek, kelebek etkisi birinci taşa dokunulmasıdır. Ve hemen herkesin bildiği şu efsane soruyu sormuştu Lorenz: "Afrika'nın Amazon ormanlarında bir kelebeğin kanat çırpması, Amerika'da fırtına yaratabilir mi?"

VUCA ise ilk kez 1987 yılında Warren Bennis ve Burt Nanus tarafından dile getirilmişti. Ve bu yaklaşımla, 1980'lerle küreselleşmenin hayatımızın her alanında yaygınlaşmasıyla birlikte, dünyanın geleceğinin nasıl olacağına yönelik resmi çizmişlerdi ve tabi nasıl yönetilmesi gerektiğinin de.

Dolayısıyla bu günlere geleceğimizi zaten uzun zamandır biliyorduk aslında.

Ama bilimin bildiğini, iş dünyası ve siyasetçiler uygulasa, en azından yarınlar daha güzel olabilir.

"Kıyıya vurmadıkları sürece balıklar suyun farkında değildirler."

Ursula K. Le Guin

(Mülksüzler, 1990)